

Transport a vypouštění zvířat při záchranných programech - stres a přežívání koroptví polních

Při přepravě jsou zvířata vystavena stresu, který může ovlivnit následné přežívání po jejich vypuštění do volné přírody. Na koroptvích byla pozorována výrazná stresová reakce na transport a manipulaci. Hladiny stresových hormonů klesly na před-transportní hodnoty až po 33 hodinách aklimatizace. Ptáci, kteří měli po 33 hodinách aklimatizace nižší hodnoty stresového hormonu kortikosteronu, měli i vyšší míru přežívání. Zvýšená hladina stresových hormonů, která byla vyvolaná přemístováním koroptví, tak mohla mít vliv na jejich přežívání v prvních dnech po reintrodukcii.

Využitelné výstupy:

- Reintrodukční programy jsou často neúspěšné ve snaze založit samostatné populace, mnohdy kvůli vysoké úmrtnosti v prvních týdnech po vypuštění zvířat. Mezi přímé příčiny patří predace, hladovění, nemoci a rozptýlení vypuštěných zvířat. Stres při přepravě navíc zvyšuje pravděpodobnost podlehnutí jedné z přímých příčin mortality. Při jemném vypouštění (soft release) je zvířeti poskytnut čas na aklimatizaci, ale stále zůstává otázkou, zda představuje aklimatizace pozitivní efekt a pomáhá stres snižovat, nebo představuje naopak negativní efekt, který stres vyvolává.
- Bazální hladina celkového i volného (biologicky aktivního) kortikosteronu po transportu 18-ti týdenních koroptví významně vzrostla oproti hodnotám před transportem a zůstala zvýšená i po 9 hodinách aklimatizace. K poklesu k hodnotám před transportem došlo až u ptáků, kteří měli možnost strávit v aklimatizačním boxu 33 hodin (Graf 1a, 2a). Stresová hladina celkového kortikosteronu klesla po transportu, ale vzrostla po 9 hodinách aklimatizace. Hodnoty celkového kortikosteronu podobné těm před transportem byly zaznamenány opět pouze u koroptví, které měly možnost 33 hodinové aklimatizace (Graf 1b). Stresová hladina volného kortikosteronu byla před i po transportu koroptví stejná, narostla u ptáků, kteří strávili 9 hodin v aklimatizačním boxu a na hodnoty podobné před-transportním klesl stresový volný kortikosteron po 33 hodinové aklimatizaci (Graf 2b).
- U tří skupin, které měly možnost 33 hodinové aklimatizace, záviselo následné přežívání na bazální a stresové hladině kortikosteronu. Koroptve s vyšší hladinou celkového či volného, bazálního (Graf 3a, 4a) či stresového kortikosteronu (Graf 3b, 4b) po aklimatizaci, měly nižší míru přežívání. U čtyř skupin koroptví, které měly 9 hodin na aklimatizaci, nekorelovaly hodnoty kortikosteronu po aklimatizaci s mírou přežívání.
- Co je ale důležité, ptáci, kterým bylo ponecháno pouze 9 hodin na aklimatizaci, přežívali po prvním měsíci po vypuštění ve stejné míře jako ptáci, kteří měli možnost delší aklimatizace a strávili v aklimatizačních boxech 33 hodin. V průběhu prvního měsíce uhynulo 85% zvířat.
- Tato studie ukázala, že při transportu a manipulaci s ptáky dochází ke zvýšení hladiny stresového hormonu kortikosteronu, který snižuje šance na přežití v prvních dnech po vypuštění. Je tedy velmi důležité stresory a hladiny stresových hormonů sledovat a snížit je na minimum.

Grafické přílohy: [obrazek_1.png](#) [1]

 [obrazek_2.png](#) [2]

 [obrazek_3.png](#) [3]

 [obrazek_4.png](#) [4]

Zdroj: Jenni, L., Keller, N., Almasi, B., Duplain, J., Homberger, B., Lanz, M., Korner-Nievergelt, F., Schaub, M. & Jenni-Eiermann, S. (2014). Transport and release procedures in reintroduction programs: stress and survival in grey partridges. *Animal Conservation*, Early view.

Zadal: missredshank

URL zdroje: <http://forumochranyprirody.cz/transport-vypousteni-zvirat-pri-zachrannych-programech-stres-prezivani-koroptvi-polnich>

Odkazy:

[1] http://forumochranyprirody.cz/sites/default/files/obrazek_1_0.png

[2] http://forumochranyprirody.cz/sites/default/files/obrazek_2_0.png

[3] http://forumochranyprirody.cz/sites/default/files/obrazek_3.png

[4] http://forumochranyprirody.cz/sites/default/files/obrazek_4.png